

Уравнения на електродинамиката, които
притежават галилеева инвариантност .

от Я. Тагамлици

На основата на дадено обобщени закони на Био-Савар и Ампер ние изгрещдаме нова теория на електродинамиката. В тази теория се разграничават въпросите за скоростта на разпространението на електромагнитните сили и на електромагнитните вълни. Силите се разпространяват мигновено, т.е. имаме действие на разстояние, докато вълните се разпространяват със скоростта на светлината.

В най-простия случай на действие във вакуум на система от електромагнитни товари върху пробен товар, който се движи със скорост a , уравненията във първо приближение имат вида

$$\begin{aligned} \operatorname{rot} E &= \frac{1}{c} \left[-\frac{\partial H}{\partial t} - (a \cdot \nabla) H \right] \\ \operatorname{rot} H &= \frac{1}{c} \left[\frac{\partial E}{\partial t} + (a \cdot \nabla) E + i \right] \\ \operatorname{div} E &= \rho \\ \operatorname{div} H &= 0. \end{aligned}$$

За разлика от теорията на Максвел тук E и H са функции не само на времето t и на положението ζ на пробния товар, но и на неговата скорост a . В тези уравнения, както обикновено i означава електрическият ток, а ρ - плътността на електрическите товари. Тези уравнения са инвариантни относно галилеевата трансформация в смисъл, че ако $E(\zeta, a, t)$ и $H(\zeta, a, t)$ удовлетворяват горните уравнения, то ако извършим галилеева трансформация върху ζ и a , уравненията пак ще се удовлетворяват.

При $a=0$ очевидно уравненията се редуцират на уравненията на Максвел.

Уравненията за диелектрик, който се движи със скорост W , получаваме, като обобщим законите на Био-Савар и Ампер по следния начин. Полагаме

$$f_{m+1} = \frac{f_m}{\epsilon} + \frac{1}{\beta} [w-u, g_m] + \frac{1}{c} [a-w, g_m]$$

$$g_{m+1} = \frac{g_m}{\mu} + \frac{1}{\rho} [u-w, f_m] + \frac{1}{c} [w-a, f_m],$$

$m = 0, 1, 2, \dots, N,$

където f_0 и g_0 са електричната и магнитната кулонова сила, ϵ, μ, ρ и β са константи, които характеризират диелектрика, и N е цяло положително число, което следва да се определи от опита. Във всеки случай N не е безкрайност. Както изглежда, на това място се проявява квантовия характер на електромагнитните явления, защото при $N < \infty$ получаваме ~~квантовия~~ познатото от експеримента забавяне на електрона в магнитно поле.

Уравненията, които получаваме са в съгласие с класическите опити на електродинамиката, каквито са опита на Майкелсон, опита на Физо за скоростта на светлината в текуща вода, опита със забавянето на електрона в магнитно поле и др.